

HINDAMISSTANDARD

Kutsestandardi nimetus: RASEDUSKRIISI NÕUSTAJA, TASE 6

EKR tase: 6

Sisukord

1. Üldosa
2. Hindamise korraldus
3. Juhtumianalüüsi hindamine
4. Intervjuu
5. Hindamiskriteeriumid
6. Hindamisjuhend hindajale
7. Vormid hindajale

1. Üldosa

1.1. Käesolev hindamisstandard on koostatud **raseduskriisi nõustaja, tase 6 kutse taotleja ja taastõendaja** kompetentside hindamiseks. Kutsealane ettevalmistus ja kompetentsusnõuded, millele kutse taotleja ja taastõendaja peavad vastama, määratakse vastava kutsestandardiga.

1.2. Raseduskriisi nõustaja, tase 6 kutse esmasel taotlemisel ja taastõendamisel on nõutav kompetentside B.3.1-B.3.4 ja üldoskuste B.2 tõendamine.

1.3. Kutse taotlemise ja taastõendamise eeltingimused ja vastavad dokumendid on ära toodud kutse andmise korras. Nõuetekohaselt täidetud dokumendid registreeritakse kutsekomisjoni poolt, kes hindab esitatud dokumentide vastavust ning teeb otsuse hindamisele lubamiseks. Kui kutsekomisjon peab vajalikuks, et taotleja või taastõendaja dokumente täiendab või täpsustab, teavitatakse teda sellest viie (5) tööpäeva jooksul alates dokumentide esitamise tähtajast. Taotlejal või taastõendajal on võimalus viia sisse parandused esitatud dokumentidesse viie (5) tööpäeva jooksul alates teate saamise kuupäevast.

2. Hindamise korraldus

2.1. Raseduskriisi nõustaja, tase 6 kutse taotleja ja taastõendaja hindamist teostab vähemalt kolmest liikmest koosnev hindamiskomisjon.

2.2. Esimeses etapis analüüsib hindamiskomisjon taotleja ja taastõendaja üldoskuste ja kompetentside vastavust taotletavale kutsetasemele esitatud juhtumianalüüsi(de) alusel.

2.3. Teises etapis **viiakse taotlejaga läbi suuline intervjuu. Taastõendajaga viiakse suuline intervjuu läbi täiendava hindamisvajaduse korral.**

- 2.4. Hindamine viiakse läbi kuni kolmekümne (30) tööpäeva jooksul pärast kutsekomisjoni poolt taotleja või taastõendaja hindamisele lubamist.
- 2.5. Hindamiskomisjon esitab kuni kolmekümne (30) tööpäeva jooksul kutsekomisjonile hindamise tulemuste protokoll (koondhinnangu lehe, vt vorm 2), mis sisaldab:
- hindamistulemus punktina iga kompetentsi kohta ja punktid kokku;
  - kompetentside täidetuse protsent kokku (%);
  - hindamiskomisjoni tagasiside kutsekomisjonile juhtumianalüüsidele ja intervjuu põhjal (taastõendaja osas vajadusel täiendava intervjuu põhjal). Kui hindamiskomisjon leiab, et kompetents ei ole tõendatud, tuleb see protokollis selgelt põhjendada.
- 2.6. Taotlejal ja taastõendajal on võimalik esitada küsimusi ning anda nii suusõnalist kui kirjalikku tagasisidet kutsepädevuse taotlemise protsessile kümne (10) tööpäeva jooksul otsuse kättesaamisest.

3. Juhtumianalüüsi(de) hindamine

- 3.1. Kutse **taotleja** esitab hindamiseks **kolm (3) erineva probleemistikuga** raseduskriisi juhtumit, millest üks on kriisiväljakutse.
- 3.2. Kutse **taastõendaja** esitab hindamiseks **ühe (1) raseduskriisi** juhtumi.
- 3.3. Juhtumianalüüsi(de)s analüüsib taotleja juhtumit, iseenda tegevust nõustajana ja juhtumi lahendust lähtudes raseduskriisi nõustaja, tase 6 hindamisstandardis kirjeldatud kutsealaste kohustuslike kompetentside B.3.1.-B.3.4. ja üldoskuste B2 hindamiskriteeriumitest.
- Kõiki kohustuslike kompetentse hinnatakse kas eraldi ja/või integreerituna erinevate kohustuslike kompetentsidega.
  - Üldoskuseid hinnatakse kohustuslike kompetentside sees.
  - Analüüsis kajastub töökogemus, õigusaktide ja juhendite oskuslik viitamine, täiendkoolitustel omandatu rakendamine ning raseduskriisi nõustaja kutsealane kompetentsus.
  - Kui tegevusnäitaja ei ole igapäevane tegevus, siis eneseanalüüs tuleneb teooriast lähtuvalt.
- 3.4. Juhtumite valimisel peab taotleja ja/või taastõendaja lähtuma järgmistest nõuetest:
- Juhtum(id) peab(vad) olema mitte varasem kui 5 aastat alates taotlemisele esitatavate dokumentide tähtajast;
  - Juhtum(id) peab(vad) olema valitud selliselt, et võimalikult paljude üldoskuste ja kompetentside tegevusnäitajad oleksid kirjeldatavad;
  - Juhtumianalüüs(id) on kirjutatud eesti keeles ja esitatud digitaalselt.
- 3.5. Vajadusel võib hindamiskomisjon teha taotlejale või taastõendajale ettepaneku enne hindamisintervjuud juhtumianalüüsi(de) täiendamiseks.
- 3.6. Kui taotlejal ei ole olnud kriisiväljakutset annab kutsekomisjon talle lahendamiseks kriisijuhtumi.

4. Intervjuu

- 4.1. Peale dokumentide hindamist viiakse **kutse taotlejaga** läbi hindamisintervjuu.
- Kutse taastõendajaga** viiakse intervjuu läbi ainult hindamiskomisjoni ettepanekul täiendava hindamisvajaduse korral.
- 4.2. Intervjuu on 30-45 minutit kestev professionaalne diskussioon, mis lähtub esitatud dokumentidest ja raseduskriisi nõustaja eetilistest põhimõtetest.
- 4.3. Intervjuu viib läbi üks hindamiskomisjon liige koos ühe liikmega kutsekomisjonist.

4.4. Intervjuu aluseks on hindamiskomisjoni tagasiside, mille käigus täpsustatakse taotleja Raseduskriisi nõustaja, tase 6 kompetentsusnõuetele vastavus ning antakse sisulist tagasisidet.

4.5. Intervjuu käigus on taotlejal võimalus demonstreerida oma teadmisi ja oskusi, esitada küsimusi ning anda suusõnalist tagasisidet kutsepädevuse taotlemise protsessile.

5. Hindamiskriteeriumid

Tabel 1. Kohustuslike ja läbivate kompetentside hindamise kriteeriumid ja meetodid.

KOMPETENTSID	Hindamiskriteerium	Hindamismeetod
B.2 Raseduskriisi nõustaja tase 6 üldoskused		
1. rakendab psühholoogilise nõustamise teooriaid ja tehnikaid (sh kriisiabi, psühholoogiline esmaabi), kasutab raseduskriisi nõustaja erialaseid teadmisi ja teaduspõhiseid meetodeid vastavalt nõustamissituatsioonile ja kliendi/patsiendi vajadustele;	a) Analüüsib oma juhtumeid ja erialast tööd lähtuvalt empiiriliselt tõendatud teooriatest ja meetoditest. b) On läbinud kutsealaseid ja/või sellega seonduvaid täienduskoolitusi vähemalt 30 tundi aastas (taastõendamisel).	Hinnatakse kohustuslike kompetentside sees. Juhtumianalüüsid Intervjuu Erialane CV
2. on oma tegevuses delikaatne, arvestades kliendi/patsiendi vajadusi;	a) Kontakt kliendi/patsiendiga on loodud suhtluspartneri vajadusi ja eripärasid arvestavalt.	Hinnatakse kohustuslike kompetentside sees. Juhtumianalüüs Intervjuu
3. tuleb professionaalselt toime keerulistes ja konfliktsituatsioonides;	a) Kasutab sobivaid suhtlemisviise ja -tehnikaid. b) Analüüsib oma mõtteid ja seisukohti ning väljendab neid hinnanguvabalt. c) Aktsepteerib enese ja teiste vajadusi.	Hinnatakse kohustuslike kompetentside sees. Juhtumianalüüs Intervjuu
4. lähtub oma töös raseduskriisi nõustaja eetilistest põhimõtetest (lisa 1);	a) On välja toonud raseduskriisi nõustaja kutse-eetika seoses analüüsitud juhtumi(te)ga.	Hinnatakse kohustuslike kompetentside sees. Juhtumianalüüs Intervjuu
5. reflekteerib ja hindab enda erialast tegevust, kasutades eneseanalüüsi vahendeid, töö tulemuste analüüsi ja saadud hinnanguid; osaleb kovichiooni ja supervisiooni gruppides, tegeleb erialase enesearendamisega;	a) Vastavalt omandatud teadmiste ja oskustele analüüsib oma erialast tegevust ja töötulemusi. b) Lähtudes enda töökogemusest sõnastab erialase enesearengu vajaduse ja soovid. c) Regulaarsed erialased kovichioonid ja/või supervisioonid on tõendatud.	Hinnatakse kohustuslike kompetentside sees. Juhtumianalüüsid Intervjuu Erialane CV
6. dokumenteerib oma tegevuse,	a) Dokumendis väljendatud	Hinnatakse kohustuslike

kasutades korrektset erialast terminoloogiat;	keelekasutus on korrektne ja erialale sobiv.	kompetentside sees. Juhtumianalüüsid Intervjuu
7. järgib oma töös kõiki valdkonnaga seonduvaid õigusakte, sh isikuandmete kaitsega seotud õigusakte;	a) Nimetab oma valdkonnaga seotud õigusaktid, mis on seotud analüüsitud juhtumi(te)ga.	Hinnatakse kohustuslike kompetentside sees. Juhtumianalüüsid Intervjuu
8. kasutab eesti keelt vähemalt tasemel C1, nõustamisel kasutatavat keelt tasemel C1 ja ühte võõrkeelt tasemel B2 (vt lisa 2 Keelte oskustasemete kirjeldused);	a) Dokumentides väljendatud keelekasutus on korrektne. b) Suhtleb selgelt ja arusaadavalt eesti keeles, oskab ennast kõnes ja kirjas mõistetavaks teha.	Hinnatakse kohustuslike kompetentside sees. Juhtumianalüüs Intervjuu Erialane CV
9. kasutab oma töös arvutit vastavalt DigComp enesehindamiskaala tasemetele: Infotöötuse, Kommunikatsiooni, Ohutuse ja Probleemilahenduse osaoskustes iseseisva kasutaja tasemel, Sisuloome osaoskuses algtasemel kasutaja tasemel (vt. lisa 3 Digipädevuste enesehindamise skaala).	a) Esitatud dokumendid on korrektselt vormistatud.	Hinnatakse kohustuslike kompetentside sees. Juhtumianalüüsid Intervjuu Erialane CV

B3 KOMPETENTSID

B.3.1 Kliendi/patsiendi seisundi ja olukorra hindamine ning nõustamise eesmärkide püstitamine

1. kogub infot pöördumise põhjuste ja vajaduste kohta kliendilt/patsiendilt, pereliikmetelt, teistelt spetsialistidelt ja asjakohasest dokumentatsioonist (nt rasedakaart);	a) Kirjeldab, kuidas koguti infot (kliendilt/patsiendilt, tema pereliikmetelt, spetsialistidelt, rasedakaardist/haigusloost jm asjakohasest dokumentatsioonist). b) Kirjeldab, millist infot ja kellelt kogus pöördumise põhjus(t)e, probleemide, vajaduste kohta.	Juhtumianalüüs Intervjuu
2. hindab patsiendi vaimse tervise seisundit, lähtudes probleemist; kogub anamneesi ja kasutab erinevaid intervjuerimistehnikaid (nt aktiivne kuulamine, peegeldamine) ja tõenduspõhiseid hindamisvahendeid;	a) Hindab kliendi vaimse tervise seisundit lähtuvalt probleemist ja kogutud anamneesist. Analüüsib oma hinnangut. b) Nimetab ja selgitab/põhjendab kasutatud intervjuerimistehnikaid ja hindamisvahendeid.	Juhtumianalüüs Intervjuu
3. kaardistab kliendi/patsiendi keskkonna, tugivõrgustiku ja ressursid ning hindab	a) Kirjeldab kliendi/patsiendi ressursse ja hindab psühhosotsiaalset toimetulekut.	Juhtumianalüüs Intervjuu

psühhosotsiaalset toimetulekut, kasutades erinevaid intervjuerimis tehnikaid;	b) Analüüsib toimetulekut soodustavaid ja takistavaid tegureid, olemasolevaid ressursse ning selgitab oma hinnangut. c) Kirjeldab, milliseid intervjuerimise tehnikaid jm meetodeid hindamiseks kasutas.	
4. analüüsib ja tõlgendab hindamistulemusi, määratleb ja sõnastab kliendi/patsiendi probleemi; püstitab koostöös kliendi/patsiendiga realistlikud ja ajaliselt piiritletud eesmärgid; hindab kliendi/patsiendi nõustamisvajadust ja vajadusel suunab kliendi/patsiendi edasi või kaasab teisi spetsialiste;	a)Analüüsib hindamistulemusi ja määratleb kliendi probleemi. b)Püstitab nõustamise eesmärgi(d) ja analüüsib püstitatud eesmäärke. c)Hindab ja analüüsib vajadust kliendi tugivõrgustiku ja/või teiste spetsialistide kaasamiseks.	Juhtumianalüüs Intervjuu
5. koostab koostöös kliendi/patsiendiga raseduskriisi nõustamise ajakava, lähtudes püstitatud eesmärgist; valib sobivad sekkumisviisid, lähtuvalt kliendi/patsiendi vajadustest ja juhtumi eripärast.	a)Põhjab nõustamise ajakava püstitust lähtuvalt kliendi/patsiendi vaimse tervise seisundist, majanduslikest ja/või sotsiaalsetest vajadustest. b)Nimetab ja põhjab valitud sekkumisviisid.	Juhtumianalüüs Intervjuu
B.3.2 Raseduskriisi alane sekkumine		
1. loob ja hoiab nõustamisprotsessi aluseks olevat toetavat suhet kliendi/patsiendiga, arvestades kliendi/patsiendi seisundit; annab teavet raseduskriisi nõustamisest kliendile/patsiendile arusaadaval viisil, sõlmib kliendi/patsiendiga nõustamiskokkuleppe;	a)Kirjeldab nõustamissuhte loomise ja hoidmise protsessi. b)Analüüsib raseduskriisi nõustamise vajadust ja võimalusi. c)Selgitab nõustamiskokkuleppe sõlmimise protsessi	Juhtumianalüüs Intervjuu
2. nõustab klienti/patsienti, rakendades tõendus põhiseid nõustamistehnikaid (nt aktiivne kuulamine, toetava keskkonna kujundamine, jõustamine), lähtudes kliendi/patsiendi vajadustest ja nõustamise eesmärkidest; toetab nõustamisprotsessi kaudu kliendi/patsiendi ja vajadusel tema lähedaste toimetulekut raseduse planeerimise, raseduse- ja	a)Kirjeldab nõustamisprotsessi kohtumiste põhiselt (st iga kohtumine eraldi): <ul style="list-style-type: none"> ● kohtumise eesmärki; ● probleem(id), millele keskenduti; ● kasutatud hindamisvahendeid; ● kasutatud nõustamismeetodeid; ● lähedaste või teiste 	Juhtumianalüüs Intervjuu

sünnitusjärgsel perioodil;	spetsialistide kaasamise vajadust (võrgustiku koostöö).	
3. analüüsib nõustamisprotsessi, hindab sekkumise tulemusi ja annab patsiendile tagasisidet; lõpetab nõustamise kokkuleppel kliendi/patsiendiga eesmärkide saavutamisel; vajadusel suunab kliendi/patsiendi edasi.	a) Analüüsib kokkuvõtlikult nõustamisprotsessi, sekkumise tulemust ja hindab planeeritud eesmärkideni jõudmist. b) Selgitab patsiendile tagasiside andmise, nõustamise lõpetamise ja/või edasisuunamise protsessi.	Juhtumianalüüs Intervjuu
B.3.3 Erakorraline raseduskriisi nõustamine (kriisiväljasõit)		
1. reageerib kriisiväljakutsele, kogub juhtumi kohta infot ja planeerib sekkumiskava;	a) Kirjeldab oma tegevust kriisiväljakutsele reageerimisel ja info kogumisel juhtumi kohta. b) Analüüsib planeeritud sekkumiskava.	Juhtumianalüüs Intervjuu
2. annab erakorralist psühholoogilist esmaabi kliendile/patsiendile ja tema lähedastele, lähtudes kriisiabi põhimõtetest;	a) Analüüsib oma nõustamistegevust raseduskriisi nõustajana kriisiolukorras lähtudes kriisiabi põhimõtetest.	Juhtumianalüüs Intervjuu
3. teavitab ja nõustab kriisisituatsiooniga seotud isikuid, lähtudes kliendi/patsiendi seisundist, vajadustest ja kriisiabi põhimõtetest.	a) Nimetab kriisisituatsiooniga seotud isikud konkreetse juhtumi kontekstis. b) Analüüsib kriisisituatsiooniga seotud isikute teavitus- ja nõustamisvajadust. c) Analüüsib oma tegevust kriisisituatsiooniga seotud isikutega suhtlemisel lähtudes kliendi/patsiendi seisundist, vajadustest ja kriisiabi põhimõtetest.	Juhtumianalüüs Intervjuu
B.3.4 Võrgustikutöö		
1. teeb koostööd kliendi/patsiendi tugivõrgustikuga (lähedastega), lähtudes kliendi/patsiendi vajadustest;	a) Hindab kliendi/patsiendi tugivõrgustiku kaasamise vajadust; põhjendab oma hinnangut ja kaasamise protsessi. b) Analüüsib eetilisi põhimõtteid, millest lähtub raseduskriisi nõustajana kliendi/patsiendi tugivõrgustiku	Juhtumianalüüs Intervjuu

	kaasamisel või tugivõrgustikule info jagamisel.	
2. kokkuleppel kliendi/patsiendiga jagab infot ja annab tagasisidet teistele spetsialistidele; vajadusel kaasab teisi spetsialiste või suunab kliendi/patsiendi edasi.	<p>a) Kirjeldab ja selgitab info jagamise ja/või edasisuunamise protsessi.</p> <p>b) Kirjeldab, millistesse dokumentidesse (nt juhtumikaart, ravilugu jm) ja millist infot dokumenteeris kliendi/patsiendi kohta ning selgitab põhimõtteid, millest dokumenteerimisel lähtub.</p> <p>c) Analüüsib eetilisi põhimõtteid, millest lähtub raseduskriisi nõustajana tagasiside andmisel ja info jagamisel spetsialistidele.</p>	Juhtumianalüüs Intervjuu

6. Hindamisjuhend hindajale

6.1. Enne hindamist tutvub hindaja:

raseduskriisi nõustaja vastava taseme kutsestandardiga;
kutse andmise korraga;
hindamise korraldusega;
hindamise meetoditega;
hindamiskriteeriumidega;
hindamisel kasutatavate dokumendivormidega.

6.2. Hindamise ajal hindaja:

tutvub taotleja või taastõendaja esitatud juhtumianalüüsi(de)ga, erialase CV ja vajalike dokumentidega.
annab tagasisidet taotleja ja/või taastõendaja esitatud dokumentidele ja eneseanalüüsi(de)le esitades täiendavaid küsimusi ja/või teeb ettepaneku tegevusnäitajate täiendamiseks;
hindab kutse taotlejat ja taastõendajat kõikide hindamiskriteeriumide järgi kasutades hindamismaatriksit (Tabel 2);
vormistab hindamistulemuse kasutades hindamislehe vormi (Vorm 1).

6.3. Hindamise järel vormistab hindamiskomisjon koondhinnangu lehe ja esitab kutsekomisjonile (Vorm 2).

Hindamise tulemus, mis moodustab:

6.3.1.1. 70-100% maksimaalsest punktisummast, loetakse positiivseks tulemuseks;

6.3.1.2. alla 70% maksimaalsest punktisummast loetakse negatiivseks tulemuseks ning kutsekomisjon lähtub otsuse tegemisel hindamiskomisjoni ettepanekust.

Tabel 2. Kohustuslike ja läbivate kompetentside hindamismaatriks.

Punktid kompetentside hindamisel:	
3	Tegevusnäitaja on analüüsitud/kirjeldatud tuginedes isiklikele teadmistele, oskustele, hoiakutele ja töökogemusele ning tuginevad Eestis kehtivatele õigusaktidele ja juhenditele, mis on viidatud õigesti. Oma töö põhivaldkonnast on toodud rohkesti praktilisi näiteid, mis kinnitavad kohustuslike ja kutset läbivate kompetentside olemasolu. Vormistus on nõuetekohane ja kasutatud keel vastab heale tavale ning eesti keele reeglitele.
2	Tegevusnäitaja on analüüsitud/kirjeldatud tuginedes isiklikele teadmistele, oskustele, hoiakutele ja töökogemusele, kuid esineb puuduseid tegevusnäitaja mõne tegevuse kirjeldamisel. Tegevusnäitajat kirjeldades tugineb Eestis kehtivatele õigusaktidele ja juhenditele, kuid puuduvad viited õigusaktidele/juhenditele või juhend/õigusakt ei ole enam kehtiv. Oma töö põhivaldkonnast on toodud praktilisi näiteid, mis kinnitavad kohustuslike ja kutset läbivate kompetentside olemasolu. Vormistus on nõuetekohane ja kasutatud keel vastab heale tavale ning eesti keele reeglitele.
1	Tegevusnäitajad on analüüsitud/kirjeldatud raseduskriisi töövaldkonnast tulenevalt, kuid isiklikud teadmised, oskused ja hoiakud ei tule esile. Oma töö põhivaldkonnast on toodud vähesel määral praktilisi näiteid, osaliselt on kirjeldatud kohustuslikud ja kutset läbivad kompetentsid. Vormistus on nõuetekohane ja kasutatud keel vastab heale tavale ning eesti keele reeglitele.
0	Tegevusnäitajad on kirjeldatud puudulikult või on kirjeldamata.

7. Vormid hindajale

Vorm 1. Hindamislehe vorm hindajale.

Üldoskuste ja kompetentside tegevusnäitajate vastavus kutsenõuetele taotleja või taastõendaja dokumentide hindamise alusel.

TAOTLEJA/TAASTÕENDAJA NIMI:		
HINDAJA NIMI:		
KOMPETENTSID	Hindamiskriteerium	Märke kompetentsi tõendamise kohta. Täiendavad kommentaarid/küsimused.
B.2 Raseduskriisi nõustaja tase 6 üldoskused		
1. rakendab psühholoogilise nõustamise teooriaid ja tehnikaid (sh kriisiabi, psühholoogiline esmaabi),	a) Analüüsib oma juhtumeid ja erialast tööd lähtuvalt empiiriliselt tõendatud teooriatest ja meetoditest.	

kasutab raseduskriisi nõustaja erialaseid teadmisi ja teaduspõhiseid meetodeid vastavalt nõustamissituatsioonile ja kliendi/patsiendi vajadustele;	b) On läbinud kutsealaseid ja/või sellega seonduvaid täienduskoolitusi vähemalt 30 tundi aastas (taastõendamisel).	
2. on oma tegevuses delikaatne, arvestades kliendi/patsiendi vajadusi;	a) Kontakt kliendi/patsiendiga on loodud suhtluspartneri vajadusi ja eripärasid arvestavalt.	
3. tuleb professionaalselt toime keerulistes ja konfliktisituatsioonides;	a) Kasutab sobivaid suhtlemisviise ja -tehnikaid. b) Analüüsib oma mõtteid ja seisukohti ning väljendab neid hinnanguvabalt. c) Aktsepteerib enese ja teiste vajadusi.	
4. lähtub oma töös raseduskriisi nõustaja eetilistest põhimõtetest (lisa 1);	a) On välja toonud raseduskriisi nõustaja kutse-eetika seoses analüüsitud juhtumi(te)ga.	
5. reflekteerib ja hindab enda erialast tegevust, kasutades eneseanalüüsi vahendeid, töö tulemuste analüüsi ja saadud hinnanguid; osaleb kovisiooni ja supervisiooni gruppides, tegeleb erialase enesearendamisega;	a) Vastavalt omandatud teadmiste ja oskustele analüüsib oma erialast tegevust ja töötulemusi. b) Lähtudes enda töökogemusest sõnastab erialase enesearengu vajaduse ja soovid. c) Regulaarsed erialased kovisioonid ja/või supervisioonid on tõendatud.	
6. dokumenteerib oma tegevuse, kasutades korrektset erialast terminoloogiat;	a) Dokumendis väljendatud keelekasutus on korrektne ja erialale sobiv.	
7. järgib oma töös kõiki valdkonnaga seonduvaid õigusakte, sh isikuandmete kaitsega seotud õigusakte;	a) Nimetab oma valdkonnaga seotud õigusaktid, mis on seotud analüüsitud juhtumi(te)ga.	
8. kasutab eesti keelt vähemalt tasemel C1, nõustamisel kasutatavat keelt tasemel C1 ja ühte võõrkeelt tasemel B2 (vt lisa 2 Keelte oskustasemete kirjeldused);	a) Dokumentides väljendatud keelekasutus on korrektne. b) Suhtleb selgelt ja arusaadavalt eesti keeles, oskab ennast kõnes ja kirjas mõistetavaks teha.	
9. kasutab oma töös arvutit vastavalt DigComp enesehindamiskaala tasemetele: Infotöötluste,	a) Esitatud dokumendid on korrektselt vormistatud.	

Kommunikatsiooni, Ohutuse ja Probleemilahenduse osaoskustes iseseisva kasutaja tasemel, Sisuloome osaoskuses algtasemel kasutaja tasemel (vt. lisa 3 Digipädevuste enesehindamise skaala).		
KOMPETENTSID	Hindamiskriteerium	Märke kompetentsi tõendamise kohta. Täiendavad kommentaarid/küsimused.
B3 KOMPETENTSID		
B.3.1 Kliendi/patsiendi seisundi ja olukorra hindamine ning nõustamise eesmärkide püstitamine		
1. kogub infot pöördumise põhjuste ja vajaduste kohta kliendilt/patsiendilt, pereliikmetelt, teistelt spetsialistidelt ja asjakohasest dokumentatsioonist (nt rasedakaart);	a) Kirjeldab, kuidas koguti infot (kliendilt/patsiendilt, tema pereliikmetelt, spetsialistidelt, rasedakaardist/haigusloost jm asjakohasest dokumentatsioonist). b) Kirjeldab, millist infot ja kellelt kogus pöördumise põhjus(t)e, probleemide, vajaduste kohta.	
2. hindab patsiendi vaimse tervise seisundit, lähtudes probleemist; kogub anamneesi ja kasutab erinevaid intervjuerimistehnikad (nt aktiivne kuulamine, peegeldamine) ja tõendus põhiseid hindamisvahendeid;	a) Hindab kliendi vaimse tervise seisundit lähtuvalt probleemist ja kogutud anamneesist. Analüüsib oma hinnangut. b) Nimetab ja selgitab/põhjendab kasutatud intervjuerimistehnikaid ja hindamisvahendeid.	
3. kaardistab kliendi/patsiendi keskkonna, tugivõrgustiku ja ressursid ning hindab psühhosotsiaalset toimetulekut, kasutades erinevaid intervjuerimise tehnikaid;	a) Kirjeldab kliendi/patsiendi ressursse ja hindab psühhosotsiaalset toimetulekut. b) Analüüsib toimetulekut soodustavaid ja takistavaid tegureid, olemasolevaid ressursse ning selgitab oma hinnangut. c) Kirjeldab, milliseid intervjuerimise tehnikaid jm meetodeid hindamiseks kasutas.	
4. analüüsib ja tõlgendab hindamistulemusi, määratleb ja sõnastab kliendi/patsiendi probleemi;	a) Analüüsib hindamistulemusi ja määratleb kliendi probleemi. b) Püstitab nõustamise eesmärgi(d) ja analüüsib	

<p>püstitab koostöös kliendi/patsiendiga realistlikud ja ajaliselt piiritletud eesmärgid; hindab kliendi/patsiendi nõustamisvajadust ja vajadusel suunab kliendi/patsiendi edasi või kaasab teisi spetsialiste;</p>	<p>püstitatud eesmäärke. c) Hindab ja analüüsib vajadust kliendi tugivõrgustiku ja/või teiste spetsialistide kaasamiseks.</p>	
<p>5. koostab koostöös kliendi/patsiendiga raseduskriisi nõustamise ajakava, lähtudes püstitatud eesmärgist; valib sobivad sekkumisviisid, lähtuvalt kliendi/patsiendi vajadustest ja juhtumi eripärast.</p>	<p>a) Põhjendab nõustamise ajakava püstitust lähtuvalt kliendi/patsiendi vaimse tervise seisundist, majanduslikest ja/või sotsiaalsetest vajadustest. b) Nimetab ja põhjendab valitud sekkumisviisid.</p>	
<p>B.3.2 Raseduskriisi alane sekkumine</p>		
<p>1. loob ja hoiab nõustamisprotsessi aluseks olevat toetavat suhet kliendi/patsiendiga, arvestades kliendi/patsiendi seisundit; annab teavet raseduskriisi nõustamisest kliendile/patsiendile arusaadaval viisil, sõlmib kliendi/patsiendiga nõustamiskokkuleppe;</p>	<p>a) Kirjeldab nõustamissuhte loomise ja hoidmise protsessi. b) Analüüsib raseduskriisi nõustamise vajadust ja võimalusi. c) Selgitab nõustamiskokkuleppe sõlmimise protsessi.</p>	
<p>2. nõustab klienti/patsienti, rakendades tõendus põhiseid nõustamistehnikaid (nt aktiivne kuulamine, toetava keskkonna kujundamine, jõustamine), lähtudes kliendi/patsiendi vajadustest ja nõustamise eesmärkidest; toetab nõustamisprotsessi kaudu kliendi/patsiendi ja vajadusel tema lähedaste toimetulekut raseduse planeerimise, raseduse- ja sünnitusjärgsel perioodil;</p>	<p>a) Kirjeldab nõustamisprotsessi kohtumiste põhiselt (st iga kohtumine eraldi):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● kohtumise eesmärgi; ● probleem(id), millele keskenduti; ● kasutatud hindamisvahendeid; ● kasutatud nõustamismeetodeid; ● lähedaste või teiste spetsialistide kaasamise vajadust (võrgustiku koostöö). 	
<p>3. analüüsib nõustamisprotsessi, hindab sekkumise tulemusi ja annab patsiendile tagasisidet; lõpetab nõustamise kokkuleppel kliendi/patsiendiga eesmärkide saavutamisel; vajadusel suunab</p>	<p>a) Analüüsib kokkuvõtlikult nõustamisprotsessi, sekkumise tulemust ja hindab planeeritud eesmärkideni jõudmist. b) Selgitab patsiendile tagasiside andmise, nõustamise</p>	

kliendi/patsiendi edasi.	lõpetamise ja/või edasisuunamise protsessi.	
B.3.3 Erakorraline raseduskriisi nõustamine (kriisiväljasõit)		
1. reageerib kriisiväljakutsele, kogub juhtumi kohta infot ja planeerib sekkumiskava;	a) Kirjeldab oma tegevust kriisiväljakutsele reageerimisel ja info kogumisel juhtumi kohta. b) Analüüsib planeeritud sekkumiskava.	
2. annab erakorralist psühholoogilist esmaabi kliendile/patsiendile ja tema lähedastele, lähtudes kriisiabi põhimõtetest;	a) Analüüsib oma nõustamistegevust raseduskriisi nõustajana kriisiolukorras lähtudes kriisiabi põhimõtetest.	
3. teavitab ja nõustab kriisisituatsiooniga seotud isikuid, lähtudes kliendi/patsiendi seisundist, vajadustest ja kriisiabi põhimõtetest.	a) Nimetab kriisisituatsiooniga seotud isikud konkreetse juhtumi kontekstis. b) Analüüsib kriisisituatsiooniga seotud isikute teavitus- ja nõustamisvajadust. c) Analüüsib oma tegevust kriisisituatsiooniga seotud isikutega suhtlemisel lähtudes kliendi/patsiendi seisundist, vajadustest ja kriisiabi põhimõtetest.	
B.3.4 Võrgustikutöö		
1. teeb koostööd kliendi/patsiendi tugivõrgustikuga (lähedastega), lähtudes kliendi/patsiendi vajadustest;	a) Hindab kliendi/patsiendi tugivõrgustiku kaasamise vajadust; põhjendab oma hinnangut ja kaasamise protsessi. b) Analüüsib eetilisi põhimõtteid, millest lähtub raseduskriisi nõustajana kliendi/patsiendi tugivõrgustiku kaasamisel või tugivõrgustikule info jagamisel.	
2. kokkuleppel kliendi/patsiendiga jagab infot ja annab tagasisidet teistele spetsialistidele; vajadusel kaasab teisi spetsialiste või suunab kliendi/patsiendi edasi.	a) Kirjeldab ja selgitab info jagamise ja/või edasisuunamise protsessi. b) Kirjeldab, millistesse dokumentidesse (nt juhtumikaart, ravilugu jm) ja millist infot dokumenteeris	

